

HLÁSKA je nejmenší zvuková jednotka řeči. Každá je označena jedním písmenem (výjimkou je písmeno „ch“). Hlávky dělíme na **samohlávky**, **souhlávky** a **dvojhávku**.

SAMOHLÁVKY		SOUHLÁVKY			DVOJHLÁSKA
Krátké a, e, i, o, u	Dlouhé á, é, í, ó, ú	Tvrde h, ch, k, r d, t, n	Měkké ž, š, č, ř, j, c, d', t', ň	Obojetné b, f, l, m, p, s, v, z	ou v přejatých slovech: au (auto), eu (euro)

Samohlávky

Hlávku **i, í** lze psát dvojím způsobem: **i/y, í/ý**, ale výslovnost je stejná. Dlouhou samohlávku **u** můžeme psát jako **ú** nebo **ů**.

Háček nad samohlávkou **ě**:

- **změkčuje předchozí souhlávku d', t', ň** např. **děti, ...** (háček pak na d', t', ň nepíšeme)
- **označuje výslovnost j + e po hlávkách b, p, f, v** např. **hřibě, věc, fěrtoch, ...**
- **označuje výslovnost ň + e po hlávce m** např. **město, umět, ...**

Souhlávky

Tvrde souhlávky: píšeme po nich **y/ý**, výjimkou jsou některá cizí slova a citoslovce např. **kino, diktát, hihihi, chichotat, ...**

Měkké souhlávky: - píšeme po nich **i/í**, výjimkou jsou některá cizí slova např. **encyklopedie, cyklista, ...** a vyskoňované tvary podstatných jmen zakončených na **c**, např. **tácy, trucky, kecy, ...**

Měkké souhlávky d', t', ň se označují háčkem: **d', t', ň**, např. **hod', vratte, ...**
- ve spojení s **i/í, ě** háček odpadá, protože **i/í, ě** změkčuje např. **nic, těšit se, ticho, ...**

Obojetné souhlávky: píšeme po nich **i/í**, jindy **y/ý**, důležité je, ve které části slova se písmena **i/í, y/ý** nacházejí

Při psaní hlásek jsou velmi důležitá **rozlišovací (diakritické) znaménka**, protože mění význam písmene (jeho odlišnou výslovnost) a tím význam slova. V češtině se používají: čárka, háček a kroužek.

Čárka **kat** (popravuje lidi) **kát** (omlouvat se)
sraz (střetnutí) **sráz** (úbočí)

háček **rvát** (bít se) **řvát** (křičet)
mech (rostlina) **měch** (pytel)

kroužek **ů** - např. **vůl, důležitý** aj., čteme jako **ú**

Psaní ú

- na začátku slov **úl, úroda, úsměv** aj.
- po předponě a ve druhé části složeniny **bezúčelný, trojúhelník** aj.
- v citoslovcích **bú, cukrú** aj.
- ve slově **ocún**
- v některých přejatých slovech **skútr** aj.

Psaní ů

- uvnitř slova **růže, můj, dům** aj.
- v koncokách pádů podstatných jmen
2.p.č.mn. **pánů, strojů** aj.
3.p.č.mn. **pánům, městům** aj.
- u přídavných jmen přivlastňovacích v 1.p.č.j. rodu mužského **otcův, Karlův** aj.
- v zakončení příslovčí **domů, dolů** aj.

Dělení souhlásek podle znělosti:

párové znělé - b v d d' z ž g h **nepárové, jen znělé** - m n ň j l r
párové neznělé - p f t t' s š k ch **nepárové, jen neznělé** - c č